

۱- هدف: این خط مشی جهت ارائه آموزش‌های لازم به بیمار، از بدو بستری تا هنگام ترخیص برای توانمندسازی بیماران و خانواده‌ی آن‌ها به منظور حفاظت از سلامت خود در بیمارستان نیکان تدوین شده است.	
۲- دامنه کاربرد: کلیه بخش‌ها و واحدهای بیمارستان	
۳- تعاریف:	
۱-۳ آموزش به بیمار: ترکیب برنامه‌ریزی شده از فعالیت‌های آموزشی به منظور کمک به افرادی که هم اکنون درحال تجربه کردن یک بیماری هستند یا اینکه دارای تجربه قبلی از یک بیماری می‌باشند، تا بتوانند به گونه‌ای در رفتار خود تغییر دهند تا منجر به بهبودی آن‌ها گردد.	
۲-۳ خود مراقبتی: مجموعه‌ای از اعمالی است که به فرد به صورت اکتسابی، آگاهانه و هدفدار برای خود، فرزندان و خانواده‌اش انجام می‌دهد تا از لحاظ جسمی، روانی، اجتماعی سالم بمانند و همچنین در صورت ابتلا به بیماری و بستری در بیمارستان براساس آموزش‌های دریافتی در حین بستری و پس از ترخیص از سلامت خود و خانواده اش حفاظت نماید.	
۴- سیاست اجرایی بیمارستان:	
۱-۴ سیاست بیمارستان‌های گروه درمانی نیکان با استناد به اسناد ابلاغی بالادستی و استانداردهای اعتباربخشی با هدف افزایش خودآگاهی و خود مراقبتی در بیماران و همچنین ارتقاء سلامت جامعه مقرر گردیده است.	
۵- مسئول پاسخگو: سوپروایزر آموزش سلامت	
۶- مسئولیت ها و اختیارات:	
۱-۶	سوپروایزر آموزش سلامت: مسئولیت نظارت بر اجرای خط مشی را برعهده دارد.
۲-۶	مسئول آموزش به بیمار: ناظر و هماهنگ کننده کیفیت انجام آموزش می‌باشد.
۳-۶	پزشک/پرستار/سایر ارائه دهندگان خدمات بالینی مسئولیت اجرای این خط مشی را برعهده دارند.
۷- شیوه انجام کار:	
۱-۷	پزشک معالج بیمار، بیمارالکتیو را با فرم دستور بستری از مطب/ درمانگاه به واحد اسکچول بیمارستان معرفی می‌نماید.
۲-۷	واحد اسکچول هماهنگی و اقدامات لازم از قبیل مشاوره‌ها و آزمایشات مورد نیاز را قبل از بستری انجام داده، آموزش‌ها و آمادگی‌های قبل از بستری را در اختیار بیماران قرار می‌دهد و ساعت ورود به بیمارستان را به بیمار اعلام می‌نماید.
۳-۷	بیمار همراه با فرم دستور بستری و مدارک لازم، به واحد پذیرش بیمارستان مراجعه می‌نماید.
۴-۷	پرسنل پذیرش باید: ✓ پس از دریافت فرم معرفی‌نامه (فرم دستور بستری) و مدارک مورد نیاز، اقدامات مربوط به پذیرش بیمار را انجام می‌دهد. ✓ پرسنل پذیرش به صورت چهره‌به‌چهره (براساس چک لیست یادآور آموزش‌های ارائه شده توسط واحد پذیرش) آموزش‌هایی را درخصوص مدارک مورد نیاز جهت پذیرش و ترخیص، ضوابط همراه، هزینه‌ها، بیمه‌های طرف قرار داد ارائه می‌دهد. ✓ بیمار/ همراه را جهت مطالعه کتابچه راهنمای مراجعین در پذیرش راهنمایی می‌نماید (این کتابچه شامل اطلاعاتی ازقبیل قوانین بیمارستان، مدارک مورد نیاز جهت پذیرش، مراحل پذیرش، مراحل ترخیص، فرآیند استفاده از بیمه تکمیلی توسط بیمار و مدارک لازم می‌باشد)
۵-۷	• مسئول راهنمای بیمار (Welcome): پس از خوش آمد گویی و بررسی دستبند شناسایی، بیمار را به همراه پرونده به بخش مورد نظر هدایت می‌نماید. درحین هدایت بیمار به بخش، آموزش‌های اولیه شامل نحوه دسترسی به بخش مورد نظر، آشنایی با طبقات، ساعت ملاقات، معرفی سوپروایزر مرکز و مسئول بخش و اهمیت دستبند شناسایی را آموزش می‌دهد. بیمار به همراه پرونده به پرستار بخش معرفی و تحویل می‌شود.

پرستار مسئول بیمار	پرستار مسئول بیمار در بدو ورود بیمار به بخش پس از معرفی خود آموزش های زیر را ارائه می نماید: ➤ نحوه دسترسی به پزشک، پرستار و احضار پرستار ➤ معرفی امکانات و خدمات بخش (معرفی سایت بیمارستان، پمفلت ها و ضرورت مطالعه آن- کار با تخت و محافظ تخت - نحوه تفکیک زباله - حمام - سرویس بهداشتی- البسه- ملحفه- بهداشت فردی- سایر خدمات) ➤ ارائه آموزش ها به صورت چهره به چهره درخصوص موارد مربوط به ایمنی بیمار (اهمیت، حفظ و نگهداری دستبند شناسایی، پیشگیری از سقوط از تخت، زخم بستر، ترومبوآمولی)	۶-۷
پرستار مسئول بیمار	پرستار مسئول بیمار حین بستری: پرستار ضمن تکمیل فرم ارزیابی اولیه طبق گایدلاین عمومی آموزش به بیمار با پرسش از بیمار نیازهای آموزشی بیمار را با توجه به دغدغه های بیمار و ترجیحات پرستاری تعیین می نماید و برای آموزش چهره به چهره با بهره گیری از منابع برنامه ریزی می نماید. اگر اطلاعات بیمار در زمینه بیماری و پروسیجر ضعیف باشد پرستار به وی آموزش می دهد. پرستار نسبت به ارایه آموزش های لازم به بیمار اقدام می نماید: ➤ فوریت ها ➤ مراقبت های قبل و بعد از پروسیجر ➤ میزان فعالیت و استراحت ➤ تغذیه و رژیم درمانی ➤ مراقبت های دارویی و مایع درمانی ➤ مراقبت ها: سوند، درن، گچ، پانسمان، لوله ها و... با پرسش و پاسخ آموزش های خود را تکمیل می نماید.	۷-۷
پزشک معالج	پزشک معالج بیمار در حین بستری آموزش های ذیل را ارائه و در برگ سیر بیماری ثبت می نماید: ➤ توضیح درخصوص پروسیجر، دلیل انجام، روش انجام، عوارض احتمالی، روش های جایگزین و اخذ رضایت آگاهانه از بیمار ➤ توضیح درخصوص بیماری و برنامه درمان، روش های درمان جایگزین، پیامدهای و عوارض احتمالی و...	۸-۷
پزشک معالج	پزشک در حین ترخیص آموزش های ذیل را ارائه و در برگ سیر بیماری ثبت می نماید: ➤ علائم هشداردهنده و فوریت های احتمالی و اقدامات ضروری ➤ مدیریت علائم و مشکلات شایع (درد- استفراغ و...) ➤ فعالیت ➤ پیگیری درمان ➤ نکته: پزشک با پرسش از بیمار و شناسایی دغدغه ها و نیازهای آموزشی وی به او آموزش می دهد و از یادگیری نکات حیاتی اطمینان حاصل می کند.	۹-۷
پرستار مسئول بیمار	پرستار مسئول بیمار در حین ترخیص پرستار آموزش های زیر را ارایه می نماید: ➤ علائم هشداردهنده و فوریت های احتمالی و اقدامات ضروری- اقدامات در عفونت های احتمالی ➤ مراقبت از زخم، پانسمان، عضو آسیب دیده، گچ، درن، لوله ها و... ➤ سایر مراقبت های پایه (استحمام- اجابت مزاج و...) ➤ چگونگی به دست آوردن مراقبت ➤ مدیریت علائم و مشکلات شایع (درد- استفراغ و...) ➤ کار با تجهیزات خانگی ➤ تغذیه ➤ نحوه پیگیری پس از ترخیص و پیگیری نتایج معوقه ➤ پیشگیری از عفونت نکته: ✓ پرستار از دستورالعمل (گایدلاین) آموزش بیمار همان بیماری یا پروسیجر استفاده نموده و آموزش ها براساس آن ارائه می گردد که در پرتال بارگذاری شده است. ✓ پرستار با پرسش از بیمار و شناسایی دغدغه ها و نیازهای آموزشی وی به او آموزش می دهد و از یادگیری نکات حیاتی اطمینان حاصل می کند.	۱۰-۷

	✓ پرستار حین آموزش از چک لیست یادآور استفاده نموده و کلیه آموزشها براساس چک لیستهای یادآور بوده و در گزارش پرستاری ثبت می نماید. ✓ پرستار فرم آموزش پس از ترخیص را که حاوی نکات ضروری حین ترخیص است (مراقبت در منزل) را به بیمار تحویل می دهد.	
داروسازان اقماری	پزشک داروساز بالینی باید در حین بستری و ترخیص آموزش زیر را به بیمار ارائه می دهد: میزان، مدت و نحوه مصرف صحیح داروهای تجویز شده، روش شناسایی تاثیر داروها، عوارض و تداخلات احتمالی دارویی	۱۱-۷
۸- پایش و نظارت: ۸-۱- پایش: پایش مستمر نتایج حاصله برعهده سوپروایزر آموزش سلامت می باشد و مسئول بهبودکیفیت بروند پایش نیز نظارت می نماید. ۸-۲- نظارت: مسئول بهبودکیفیت و سوپروایزر آموزش سلامت بروند اجرای خطمشی نظارت دارند.		
۹- مرجع تایید، تصویب، ابلاغ، نگهداری، توزیع و بازنگری: ۹-۱- تایید: پس از تایید اولیه مدیر پرستاری، کمیته پایش و سنجش کیفیت مرجع تایید این خطمشی خواهد بود. ۹-۲- تصویب و ابلاغ: رئیس بیمارستان مرجع تصویب و ابلاغ این خطمشی خواهد بود. ۹-۳- نگهداری و توزیع: نسخه اصل این خطمشی در دفتر سنجش و پایش کیفیت نگهداری خواهد شد. توزیع نسخ این دستورالعمل توسط دفتر سنجش و پایش کیفیت صورت خواهد گرفت. ۹-۴- بازنگری: این خطمشی توسط بهبود کیفیت به صورت سالانه مورد بازنگری قرار خواهد گرفت. رئیس بیمارستان، مدیر پرستاری، دفتر سنجش و پایش کیفیت می توانند پیشنهاد بازنگری در این خطمشی را خارج از بازه زمانی عادی بازنگری مطرح نمایند.		
۱۰- منابع و مراجع: ۱۰-۱- کتاب اصول آموزش به بیمار/ NHS policy & procedures		

تهیه کنندگان			
فرزاد گندمگون سوپروایزر آموزشی	مهتاب زمانی مدیر پرستاری	ندا صداقت نیا سوپروایزر آموزش سلامت	
تصویب و ابلاغ کننده	تأیید کننده	تأیید اولیه	
دکتر رضا تقدیر ریاست بیمارستان	مهتاب زمانی مدیر پرستاری	فاطمه یوسفی مسئول بهبود کیفیت	
توزیع نسخ			
بهبود کیفیت بیمارستان نیکان		دفتر اعتباربخشی و بهبود کیفیت بیمارستان نیکان	